

ตุ๊กแกบินหางเฟิน

ลักษณะ : ขนาดวัดจากปลายปากถึงกัน 80 มม. หางยาว 78 มม. เป็นตุ๊กแกชนิดเดียวที่มีแผ่นหนังแผ่ออกมาจากข้างแก้ม แผ่นหนังยึดตลอดความยาวของสี่ข้างและแผ่นหนังที่โคนขา รวมทั้งมีแผ่นพังผืดยึดกว้างระหว่างนิ้วเท้าทั้งสองคู่ หัว ลำตัว ตลอดจนหางมีลักษณะแบนราบมาก เกือบแบน ลำตัวละเอียด แขนงไม่พบมีเกล็ดขนาดใหญ่แทรกปะปนอยู่เลย ใต้ท้องมีเกล็ดเล็กละเอียด โดยเฉพาะด้านใต้ของแผ่นหนังที่แผ่อยู่ที่สี่ข้าง หางยาวไล่เลี่ยกับความยาวของหัวและลำตัว มีขอบทั้งสองข้างเป็นหยักๆ คล้ายชายครุยเสื้อผ้า หรือคล้ายใบย่อยของใบเฟิน แต่ส่วนปลายหางมักมีหยักไม่ค่อยชัดดังเช่นตอนโคนหาง

สีลำตัวเป็นลายพรางตัวคล้ายเปลือกไม้แห้ง สีพื้นออกน้ำตาลเทา บนหัวสีคล้ำกว่าลำตัว หลังมีลายสีคล้ำเลอะๆ พาดขวาง ดูคล้ายเป็นสีแถว สีหลังค่อยๆ จางสู่ด้านใต้ท้อง หางมีแต้มสีคล้ำกับสีจาง ดูสลับกันไปมา หรืออาจดูเป็นปล้องลงๆ สีดำสลับสีขาว

เขตแพร่กระจาย : พบอาศัยในเขตป่าดิบแล้งตั้งแต่ตอนใต้ของประเทศพม่า ไทย และลงไปถึงตอนเหนือของพม่าและจีน

ในเขตพื้นที่ศึกษาพบเพียงตัวเดียวในป่าดิบแล้ง ในเดือนกรกฎาคม 2544 พบได้อยู่บนลำต้นไม้ในเวลากลางคืน ตรงจุดใกล้สามแยก

ที่อยู่อาศัย : ตามธรรมชาติตุ๊กแกบินซ่อนตัวในเวลากลางวันตามซอกโพรงหรือใต้เปลือกไม้และตามซอกกาบต้นปาล์ม ในเวลากลางคืนจึงพบตัวได้ไปมาบนลำต้นไม้ และบางครั้งเคยพบวิ่งข้ามถนนลาดยางในป่าดิบแล้ง ในอดีตเมื่อ 20 ปีก่อนเคยพบบ้างในป่าเต็งรัง ตรงจุดรอยต่อกับป่าดิบแล้ง ปัจจุบันไม่พบอีกเลย

อุปนิสัย : ซุกซ่อนตัวโดยการมุดเข้าในซอกระหว่างกิ่งหรือใต้เปลือกไม้ แล้วมันหางเป็นวงกลม ซุกไว้ข้างลำตัว หากถูกรบกวนจะมุดหนีลึกเข้าไปซอกหรือใต้เปลือกหากมีที่ว่างพอ หรือไม่ก็จะไต่ออกมาหนีขึ้นไปสู่เรือนยอดสักระยะหนึ่ง แล้วจึงไต่ร่อนหนีไปยังต้นใกล้เคียง

การหากินในเวลากลางคืน ใช้การไต่ไปมาบนเปลือกไม้ เวลาถูกรบกวนด้วยแสงไฟฉายจะหยุดนิ่งแนบตัวกับเปลือกไม้ ทำให้สังเกตเห็นได้ยาก เมื่อถูกจับตัวได้ มันพยายามสลับหางออกทิ้ง โดยหางจะยังกระตุกกระดิกได้อีกนาน 3-5 นาที และพยายามใช้ปากกัดเพื่อป้องกันตัว

สถานภาพ : หายากมากในบริเวณป่าสะแกราช จำนวนประชากรในอดีตมีมากกว่าในปัจจุบันนี้มาก
แสดงว่ามีแนวโน้มลดลงอย่างรวดเร็ว
กฎหมายจัดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

๗

ตุ๊กแกบินหางเฟิน

(ชื่ออื่น : ตุ๊กแกบินหางหยัก)

Common Parachute Gecko

Ptychozoon lionatum (Annandale, 1905)

Gekkonidae

Squamata